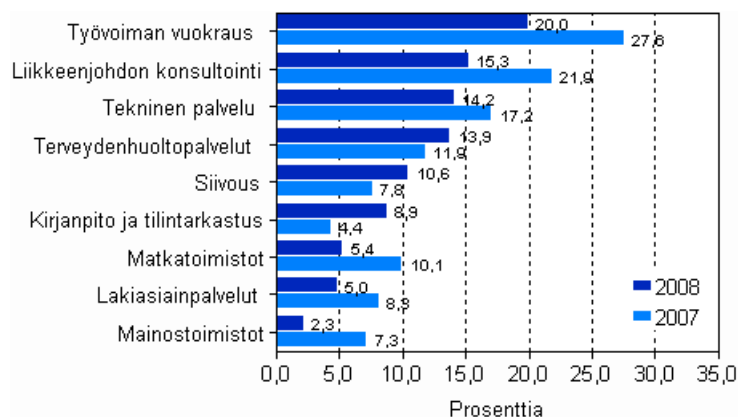

Liike-elämän palvelujen tilinpäätöstilasto 2008

Liike-elämän palvelujen liikevaihto kasvoi vielä 11,4 prosenttia vuonna 2008

Tilastokeskuksen tietojen mukaan liike-elämän palvelujen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 18,7 miljardia euroa vuonna 2008. Toimialan liikevaihto kasvoi vielä ennen taantumaa 11,4 prosenttia vuodesta 2007. Aikaisempiin vuosiin verrattuna kasvuvauhti hidastui selkeästi. Kulujen jälkeen liike-elämän palvelujen yrityksille jäi käyttökattetta 1,9 miljardia euroa eli noin 10 prosenttia. Vuotta aiemmin se oli 11 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Liike-elämän palveluissa toimi 48 000 yritystä ja ala työllisti 186 000 henkilöä eli neljä prosenttia enemmän kuin vuonna 2007.

Yritysten liikevaihdon kasvuprosentti eräillä liike-elämän palvelujen toimialoilla 2007–2008

Tilastokeskuksen mukaan liike-elämän palvelujen toimialoista vain terveydenhuoltopalvelut, siivous, sekä kirjanpito ja tilintarkastus kasvoivat nopeammin kuin vuotta aiemmin. Sen sijaan matkatoimistojen ja mainostoimistojen liikevaihdon kasvuvauhti hidastui huomattavasti. Työvoiman vuokraus keräsi liikevaihtoa 1,4 miljardia euroa; viidenneksen enemmän kuin edellisellä vuonna.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoveroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä. Tilinpäätöstilastossa on siirrytty käyttämään TOL 2008 -luokitusta.

Sisällys

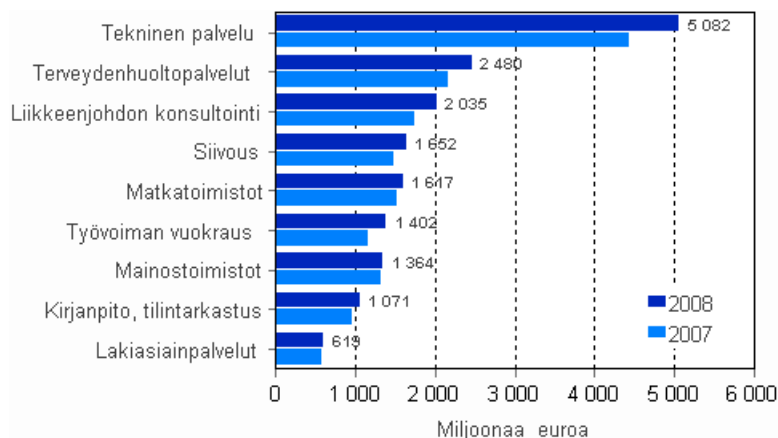
Liike-elämän palvelut 2008.....	3
Tekninen palvelu	3
Mainostoimistot.....	4
Matkatoimistot.....	5
Liitetaulukot	
1 Tuloksen muodostuminen.....	7
2 Taseet.....	7
3 Tunnusluvut.....	8
Liike-elämän palvelujen tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	9

Liike-elämän palvelut 2008

Tilastokeskuksen tietojen mukaan liike-elämän palvelujen kasvu jatkui vielä vuonna 2008. Liikevaihtoa yrityksille kertyi 18,7 miljardia euroa, noin 11 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Liikevaihto kasvoi kaikilla liike-elämän palvelujen toimialoilla, mutta kasvu hidastui selvästi edellisistä vuosista. Suhdannetilastojen mukaan liike-elämän palvelujen liikevaihdon kasvu hiipui vuoden viimeisellä neljänneksellä finanssikriisin alkaessa.

Palvelujen liikevaihto kasvoi kuitenkin kaksi kertaa nopeammin kuin koko yrityssektorin liikevaihto, joka kasvoi vajaat kuusi prosenttia vuonna 2008. Euromääräisesti eniten kasvoi tekninen palvelu, yli 630 miljoonaa euroa. Ripeimmin kasvoi työvoiman vuokrauksen liikevaihto - noin viidenneksen edellisvuoteen verrattuna

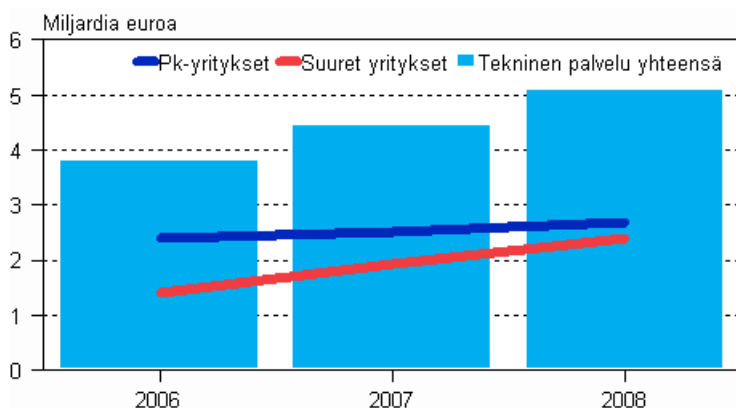
Yritysten liikevaihto eräillä liike-elämän palvelujen toimialoilla 2007– 2008

Liike-elämän palvelut koostuvat useista erikoisosaamista tarjoavista toimialoista, joiden taloudellinen ja työllistävä merkitys on varsin huomattava. Alalla toimi vuonna 2008 noin 48 000 yritystä, jotka työllistivät yhteensä 186 000 henkilöä. Henkilöstön määrä kasvoi edellisvuodesta noin seitsemällä tuhannella. Henkilöstön keskeinen merkitys korostuu etenkin osaamista ja tietotaitoa vaativissa palveluissa. Noin 7 miljardin euron henkilöstökulut ovatkin yleisesti palveluyritysten merkittävin kuluerä. Henkilöstökulut lohkaisivat noin 37 prosenttia liikevaihdosta.

Tekninen palvelu

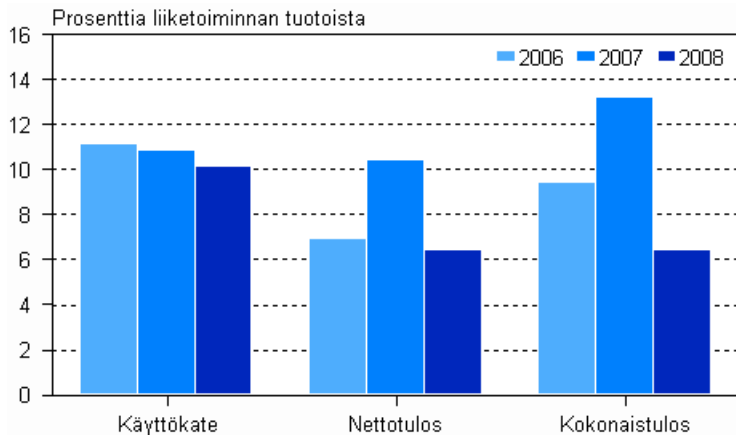
Teknisen palvelun liikevaihto suuruusluokittain 2006- 2008

Tekniseen palveluun kuuluu tyypillisesti arkkitehti- ja insinööritoimistoja, rakennustarkastusta, autokatsastusta ja muita testianalyysipalveluita. Vuonna 2008 teknisissä palveluissa toimi reilut 8 000 yritystä, jotka työllistivät lähes 38 000 henkilöä. Toimialan yhteenlaskettu liikevaihto oli 5,1 miljardia euroa, mikä oli 12,4 prosenttia

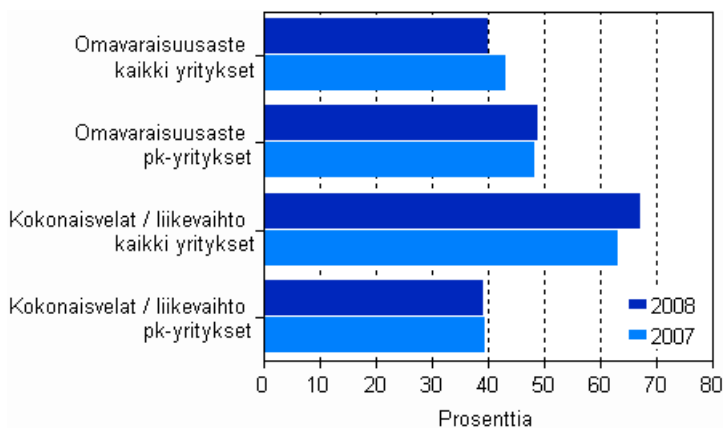
suurempi kuin vuonna 2007. Toimialan rakenne painottuu alle 250 hengen pk-yrityksiin, jotka vastasivat valtaosasta toimialan liikevaihdosta (53 %) ja henkilöstöstä (57 %).

Teknisen palvelun kannattavuuden tunnuslukuja 2006 - 2008

Teknisen palvelun kannattavuusluvut laskivat kautta linjan vuodesta 2007. Toimialan käyttökate laski hieman ja oli 10 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Toimialan nettotulos ja kokonaistulos laskivat huomattavasti käyttökateä enemmän johtuen pääasiassa toimialan kasvaneilla rahoituskuluilla. Nettotulosta sekä kokonaistulosta kertyi reilut 6 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Teknisen palvelun rahoituksen tunnuslukuja 2007- 2008

Teknisen palvelun rahoitusasema heikkeni vuonna 2008, koska etenkin suuret yritykset velkaantuivat lisää. Toimialan kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon kasvoivat kuusi prosenttiyksikköä, 67 prosenttiin liikevaihdosta. Kahdessa vuodessa toimialan kokonaisvelkojen osuus suhteessa liikevaihtoon on kasvanut lähes viidenneksen. Koko toimialan omavaraisuusaste laski kolme prosenttiyksikköä ja oli 40 prosenttia taseesta. Pk-yritysten omavaraisuusaste oli kuitenkin selvästi toimialan keskiarvoa parempi eli 49 prosenttia taseesta.

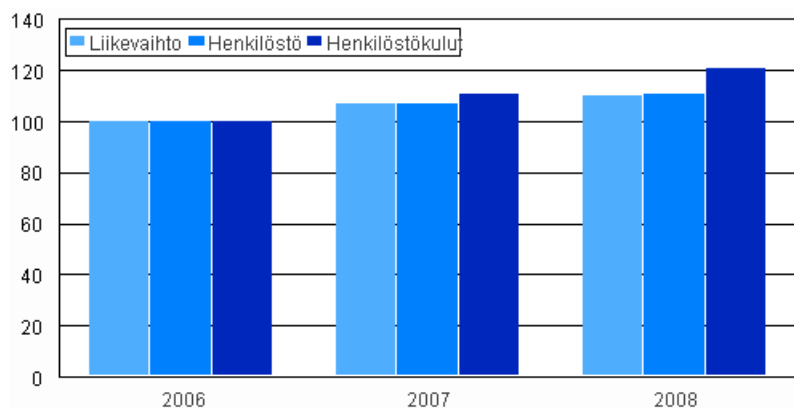
Mainostoimistot

Mainostoimistoja toimi vuonna 2008 lähes 2 500, eli reilut sata enemmän kuin edellisvuonna. Toimialan henkilöstön määrä lisääntyi neljä prosenttia edellisvuoteen verrattuna ja ala työllisti lähes 6 000 henkilöä vuonna 2008. Valtaosa eli 84 prosenttia henkilöstöstä työskentelee pienissä ja keskisuurissa alle 250 henkeä työllistävissä yrityksissä.

Mainostoimistojen toiminta on varsin suhdanneherkkää ja talouden taantumana seurauksena liikevaihdon kasvu hytyi mainosalalla vuoden 2008 aikana. Toimialan yritykset keräsivät liikevaihtoa yhteensä lähes 1,4 miljardia euroa, mikä ylitti vain niukasti edellisvuoden tason. Tästä huolimatta mainosalan henkilöstökulut kasvoivat

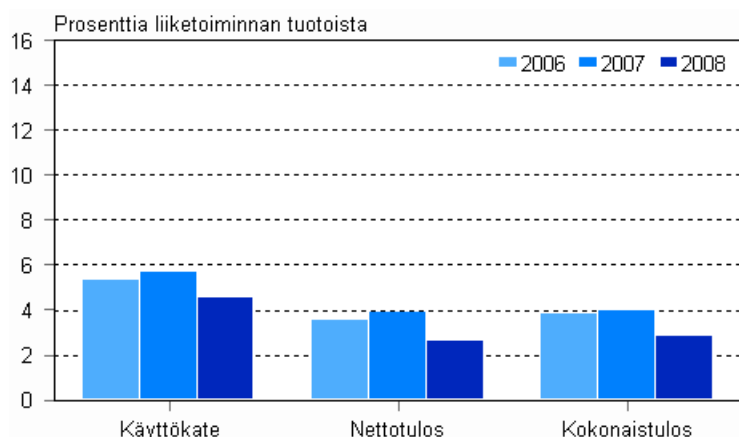
kokonaisuutena varsin reippaasti ja olivat parikymmentä prosenttia suuremmat kuin vuonna 2006. Vastaavana aikana henkilöstön määrä kuitenkin kasvoi vain noin 10 prosenttia.

Mainostoimistojen liikevaihto, henkilöstö ja henkilöstökulut 2006 - 2008, 2006=100

Talouden heikko tila heijastui myös selvästi mainosalan kannattavuuteen ja kaikki tunnusluvut heikkenivät vuoteen 2007 verrattuna. Kannattavuuden lasku selittyy pääasiassa sillä, että henkilöstökulut kasvoivat vaikka liikevaihdon kasvu käytännössä hyytyi vuonna 2008. Käyttökate toimialan yrityksille jäi 4,5 prosenttia, nettotulosta ja kokonaistulosta vajaat kolme prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Mainostoimistojen kannattavuus 2006 - 2008

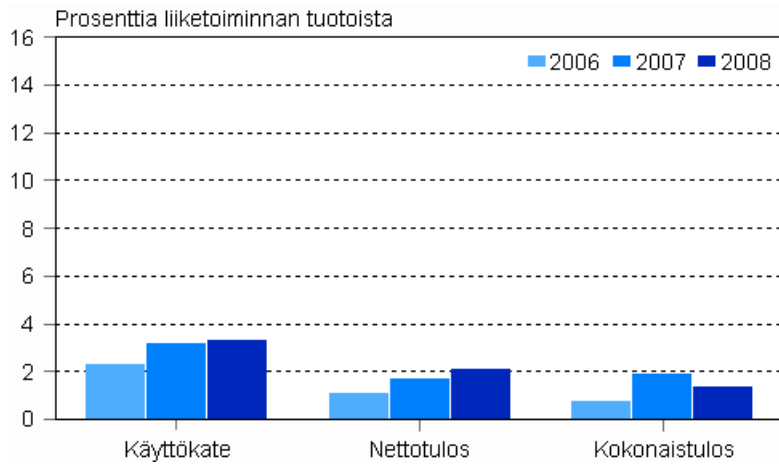

Toimialan rahoitusasemaa ei taantuma vielä ennättänyt heikentää. Yritykset käyttäytyivät velkaantumisen osalta maltillisesti ja toimialan kokonaisvelkojen osuus liikevaihdosta väheni vajaan prosenttiyksikön edellisestä vuodesta 22 prosenttiin. Myös omavaraisuusaste nousi hieman edellisestä vuodesta.

Matkatoimistot

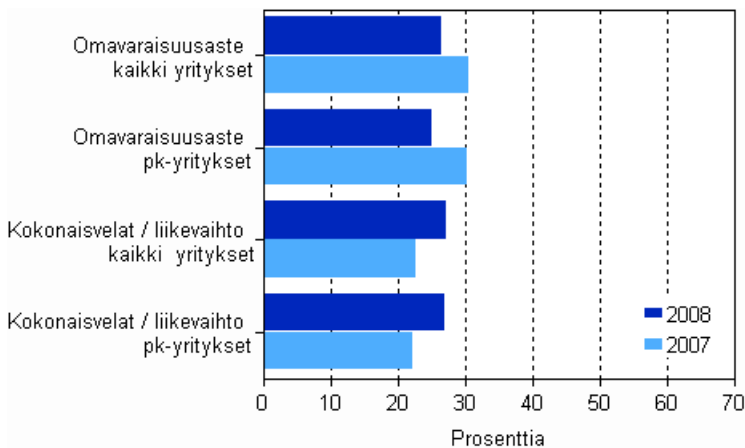
Myös matkatoimistojen toimintaan talouden suhdanteet vaikuttavat oleellisesti. Sekä kotitalouksista että yritysasiakkaista lähtöisin oleva kysyntä on tällöin avainasemassa. Talouden nykyinen epävarmuus näkyi selvästi myös matkatoimistojen toiminnassa. Viime vuonna toimialan liikevaihto kasvoi vielä 5 prosenttia edellisvuodesta 1,6 miljardiin euroon, mutta alan 4 900 henkilön työllisyys säilyi ennallaan. Ainoastaan suuret yritykset kasvattivat alan liikevaihtoa, sillä alle 250 hengen pk- yritysten liikevaihto laski yli 12 prosenttia vuonna 2008.

Matkatoimistojen kannattavuus 2006 - 2008

Yleisesti ottaen matkatoimistot näyttävät selvinneen vuodesta 2008 varsin kohtuullisesti. Kannattavuuden tunnusluvuista käyttökate pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 3,3 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Nettotulosta kertyi 2,1 prosenttia, hieman edellisvuotta enemmän. Johtuen kasvaneista satunnaisista kuluista kokonaistulos laski hieman eli 1,4 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista.

Matkatoimistojen rahoituksen tunnuslukuja suuruusluokittain 2007- 2008

Huolimatta melko tasaisesta kannattavuuden kehityksestä matkatoimistojen rahoitusasema heikkeni vuoden 2008 aikana. Toimialan omavaraisuusaste oli 26,6 prosenttia taseesta, kun se vielä vuotta aiemmin oli 30,8 prosenttia. Myös kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon kasvoivat ja olivat yli neljänneksen liikevaihdosta.

Liitetaulukot

1 Tuloksen muodostuminen

	71 Tekninen palvelu	79 Matkatoimistot	73111 Mainostoimistot
	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa
TULOSEN MUODOSTUMINEN			
Liikevaihto	5 082 197	1 617 270	1 363 667
Liiketoiminnan muut tuotot (pl.käyttöom.myyntiv. ja fuusiov.)	134 270	16 765	12 676
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	5 216 466	1 634 036	1 376 344
Aine- ja tarvikkeikäyttö	-974 610	-616 813	-71 984
Ulkopuoliset palvelut	-755 647	-589 914	-77 650
Palkat ja henkilösivukulut yhteensä	-1 889 476	-164 131	-283 183
Laskennallinen palkkorjaus	-112 455	-10 649	-14 628
Liiketoiminnan muut kulut (pl.käyttöom.myyntitap. ja fuusiotap.)	-980 835	-197 277	-166 933
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	24 972	-568	-126
Käyttökate	528 415	54 682	61 839
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-120 185	-18 505	-16 393
LIIKETULOS	408 230	36 177	45 446
Rahoitustuotot	254440	15918	13898
Rahoituskulut	-193 278	-8 039	-6 642
Verot	-137 025	-9 717	-16 920
NETTOTULOS	332 367	34 339	35 782
Satunnaiset tuotot	132 103	2 548	6 279
Satunnaiset kulut	-158 110	-17 301	-5 409
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot	37 627	2 357	1 457
Käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot	-10644	-99	-70
KOKONAISTULOS	333343	21843	38038
Tilinpäätössiirrot yhteensä	1 784	-122	78
Laskennallinen palkkorjaus (palautus)	112 455	10 649	14 628
TILIKAUDEN TULOS	447 592	32 374	52 745

2 Taseet

	71 Tekninen palvelu	79 Matkatoimistot	73111 Mainostoimistot
	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa
TASEET			
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 325 979	192 411	149 687
Vaihto-omaisuus yhteensä	325 770	7 486	17 486
Rahoitusomaisuus yhteensä	3 244 419	465 730	368 413
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	3 570 189	473 215	385 899
Vastaavaa yhteensä	5 896 168	66 5627	535 586
Oma pääoma yhteensä	2 237 211	159 043	232 361
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	42 769	919	704
Pakolliset varaukset yhteensä	28 840	259	5
Vieras pääoma yhteensä	3 587 348	505 406	302 516
Vastattavaa yhteensä	5 896 168	665 627	535 586
Pääomalaina	239 451	16 786	17 085

3 Tunnusluvut

	71 Tekninen palvelu	79 Matkatoimistot	73111 Mainostoimistot
TUNNUSLUVUT			
Yritysten lukumäärä	8 024	1 380	2 466
Liiketoiminnan tuotot yhteensä, 1000 euroa	5 216 466	1 634 036	1 376 344
Jalostusarvo, 1000 euroa	2 530 350	229 463	359 650
Henkilöstön lkm	37 894	4 868	5 852
Aineelliset nettoinvestoinnit, 1000 euroa	8 8151	20 899	11 323
Liikevaihto/henkilöstö, 1000 euroa	134	332	233
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,3	1,3	1,2
Käyttökate-%	10,1	3,3	4,5
Rahoitustulos-%	8,7	3,2	3,8
Nettotulos-%	6,4	2,1	2,6
Kokonaistulos-%	6,4	1,3	2,8
Kokonaispääoman tuotto-%	10,2	8,1	10,1
Omavaraisuusaste, %	40,3	26,7	43,8
Kokonaisvelat/liikevaihto-%	67,2	27,4	22,1

Liike-elämän palvelujen tilinpäätöstilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilasto kuvaa yritystoiminnan tuloksen muodostumista, kannattavuutta sekä taseen rakennetta toimialoittain ja suuruusluokittain.

Tilastoyksikkönä on yritys. Valtion ja kuntien liikelaitokset sisältyvät aineistoon. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutustoiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelma- ja tasetiedot pääkohdittain, näistä lasketut kannattavuuden ja vakavaraisuuden keskeiset tunnusluvut sekä henkilöstön lukumäärän. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Tilaston tiedot muodostavat yhtenäisen aikasarjan 2006 - 2008.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään uudelleen ryhmitettynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät, käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot sekä myyntitappiot ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökatetta esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden myyntivoitot - fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset - vähennykset

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate} - \% = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos} - \% = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos} - \% = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos} - \% = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto} - \% = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Jalostusarvo / henkilöstökulut

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpääössierrojen kertymä}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat / liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma yhteensä} - \text{saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, taloudellinen yhdistys ja avoin yhtiö),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjen puitteissa.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi. Koko tilastovuotta edustava koodi tai tilikauden lopussa voimassa ollut koodi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan.

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
  - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
  - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
  - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
  - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
  - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
  - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
  - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
  - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
  - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihto- ja taseen loppusumman rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Tietolähde

Tilinpäätöstilaston pääasiallinen tietolähde on verohallinnon elinkeinoverotusaineistot, joita täydennetään puuttuvien tietojen osalta Tilastokeskuksen omalla kyselylomakkeella ja virallisen tilinpäätöksen tiedolla.

Tärkeimmät Tilinpäätöstilastojen laadintaan vaikuttavat tilastoalan asetukset ovat seuraavat:

1. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisen yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
2. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
3. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev.2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppe, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajoituksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon. Lisäksi tilastoon sisältyvät valtion liikelaitokset. Kunnalliset liikelaitokset sisältyvät tilastoon energia- ja vesihuollon ja liikenteen toimialoilta.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoverotusaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja pääsääntöisesti vähintään 20 henkeä työllistäviltä yrityksiltä. Lisäksi tiedustelun piiriin kuuluu 10–20 henkilöä työllistäviä yrityksiä, jotka ylittävät vuosittain ja toimialoittain muuttuvat liikevaihtorajat. Omassa tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Oman kyselyn aineistoa tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta. Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 64, 65, 66, 84, 851, 852, 853, 854, 85591, 856, 86210, 91010, 94 (toimialaluokitus 2008). Vähintään 20 henkilöä työllistävien yritysten tiedot tarkistetaan yrityskohtaisesti. Pienempien ja vastaamattomien yritysten tuloslaskelma- ja tasetiedot saadaan verohallinnon elinkeinoverotusaineistosta ja muista hallinnollisista aineistoista. Yritysten luokitustiedot kerätään pääsääntöisesti Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Liikevaihdon mukaan noin kahdelle prosentille yrityksistä tiedot imputoidaan käyttäen vastaajaluovuttaja -menetelmiä. Myös kyselyn ulkopuolisten yritysten omaan kyselyyn sisältyvät lisätiedot imputoidaan käyttäen malliluovuttaja -menetelmää.

Tilinpäätöstilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Lopulliset tiedot eroavat jonkin verran ennakkollisista. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna. Lisäksi ennakkossa yrityksiä ei rajata pois lyhyen toiminta-ajan perusteella eli alle puolivuotta tilikaudella toimineet.

Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonnäköilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.

Suomen yritykset julkaisussa yritysten määrä on suurempi kuin tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa maa- ja metsätalouden, rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista.

Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Suomen yritykset -julkaisussa esitetyistä lukumääristä. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Suomen yritykset -julkaisussa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Vuoden 2008 ennakkotiedot valmistuivat vuoden 2009 heinäkuun alussa ja lopulliset tiedot joulukuussa.

Tilinpäätöstilastoa on laadittu vuodesta 1974.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta maksuttomasta STATFIN-palvelutietokannasta. Tilastokatsaukset ovat saatavissa tilastojen kotisivuilta.

6. Tilaston vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttaa kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkorjaus. Palkkorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkorjausta.

Tilastovuoden 2008 julkistamisen yhteydessä tilinpäätöstilastoissa otettiin käyttöön uusi toimialaluokitus TOL 2008. Toimialaluokituksen käyttöönotto muuttaa useiden toimialaryhmien rakennetta siten, että tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia toimialaluokituksella TOL 2002 julkistettuihin lukuihin.

Tilastovuonna 2008 uudistettiin myös henkilöstön lukumäärän laskentatapaa. Henkilöstön lukumäärä saadaan tilinpäätöstilastoihin nyt kokonaan yritysrekisteristä ja se noudattaa yritysrekisterin vuositilastossa määriteltyä kokovuosityöllisen määritelmää.

Edellä mainitut toimiala- ja henkilöstömuutokset on huomioitu uudessa aikasarjassa, joka on tehty tilastovuodesta 2006 lähtien. Vanhan toimialaluokituksen TOL 2002 ja henkilöstön lukumäärän mukaisen aikasarjan viimeinen tilastovuosi on 2008.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedoista on saatavilla yhtenäinen aikasarja 1999 - 2008 TOL 2002 luokituksella. Yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin rakennetilaston tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Tilinpäätöstilastossa esimerkiksi hallintayhtiöt pyritään pitämään emoyrityksen toimialalla toisin kuin yritysrekisterissä. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä lukumääristä. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Yritykset 2009

Lisätietoja

Maarit Lappalainen (09) 1734 2496
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-5360 (pdf)
ISBN 978-952-244-215-4 (pdf)